

лення дій, пов'язаних з його оформленням (*етап орієнтування*); тренування у вмотивованому використанні навчального матеріалу в усному і писемному мовленні в межах індивідуальної, парної та групової форм роботи (*етап виконання операцій і дій*); аналіз і рефлексія здійсненої навчальної діяльності (*етап контролю*). Саме тому комплекси вправ і завдань навчального посібника ми розглядаємо як певну програму виконання операцій і дій вчителя й учнів, реалізація якої сприятиме успішному досягненню освітньої мети вивчення елективного курсу та слугуватиме показником якості навчання та рівня навченості старшокласників.

Нами презентуються операційні, вибіркові, планувальні, класифікувальні вправи, а також завдання стимулювального типу та мотивувального рівня. Вони охоплюють увесь компетентнісно-діяльнісний процес навчання іноземної мови у профільній школі та можуть використовуватись у різній послідовності, урахуовуючи цілі навчання, вікові особливості, навчальний досвід і комунікативні потреби учнів.

ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗАСОБАМИ ЗМІСТУ ЕЛЕКТИВНИХ КУРСІВ З ІСПАНСЬКОЇ МОВИ

О. В. Басай

На сучасному етапі розвитку світової спільноти, етапі глобалізації та інтенсифікації контактів між людьми, народами й цивілізаціями особливого значення набуває міжкультурна комунікація. Процеси інтеграції України в європейське та світове товариство, сучасні соціально-економічні умови розвитку суспільства висувають усе вищі вимоги до формування багатомовної особистості, яка володіє міжкультурною компетентністю і поєднує в собі цінності рідної та іншомовної культур. Такий стан розвитку життєдіяльності сучасної світової спільноти спонукає дещо переглянути зміст навчання іноземної мови в середній школі, адаптувавши його до потреб сьогодення.

Елективні курси доповнюють зміст профілю підготовки випускників школи і компенсують обмежені можливості базового курсу іноземної мови.

Однією з цілей створення навчального посібника елективного курсу «Країнознавство: Іспанія і Латинська Америка» (автори – В. Г. Редько, О. В. Басай) є формування в учнів старшої школи міжкультурної компетентності засобами змісту курсу. Тематика, мовні та мовленнєві засоби, тексти для читання, позатекстові матеріали, система вправ і завдань, використані в посібнику, зумовлені комунікативними намірами та інтересами старшокласників, їхніми віковими можливостями. Вони спрямовані на забезпечення процесу навчання як своєрідної моделі організації спілкування у формі діалогу культур.

Наведемо приклади з першого розділу навчального посібника «España en el mapa geográfico del mundo» («Іспанія на географічній карті світу»), який охоплює аспекти географічного положення країни, її адміністративного та політичного устрою. Пропонуються такі тексти: *España y sus autonomías*, *Nacimiento de la democracia*, *Algunas etapas de la historia*. Так, у тексті *España y sus autonomías* учні знайомляться з адміністративним устроєм країни. Після тексту подано такі вправи: «Допишіть пропущені слова або словосполучення»; «Знайдіть у тексті інформацію, яка пов'язана з поданими словами і словосполученнями»; «Порівняйте адміністративний устрій Іспанії та України, знайдіть схожі та відмінні риси і обґрунтуйте свою думку»; Поясніть, чому однією з рис Іспанії є багатомовність, і порівняйте із ситуацією в Україні» тощо. Такі вправи, на нашу думку, сприяють подальшому розвитку в учнів навичок спілкування, сприяють засвоєнню автентичних мовленнєвих кліше і загальноживаних виразів, що в цілому сприяє до розвитку лінгвістичного мислення і розширення меж свого власного світу.

У тексті *Nacimiento de la democracia* учні знайомляться з політичним устроєм Іспанії в історичному аспекті. Вправи і завдання до нього спрямовані на те, щоб викликати позитивні емоції, захоплення і цікавість, а також сприяти ідентифікації та спонукати до самостійного креативного процесу: «Завершіть речення»; «Напишіть коментар за текстом щодо політичного устрою Іспанії»; «Поясніть за допомогою поданих слів і словосполучень, про що йдеться в тексті»; Поділіть текст на декілька частин і придумайте назву до кожної з них»; «Висловіть декількома реченнями власну думку щодо політичного устрою Іспанії та обґрунтуйте її» тощо.